

A MUNKA

Megjelenik pénteken este.
Előfizetési ára negyedévre
2 pengő.
Postacsekk: 23.744 szám.
Apróhirdetések: szavankint 8
fillér, a legkisebb hirdetés
1 Pengő.
Lapvezér: Köntzöy Ferenc

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Lapsánszky János

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP
Laptulajdonos: „A Munka” lapvállalat.

XVII. évfolyam, 19. szám.

Ára 16 fillér

Salgótarján, 1939 május hó 6

Nemzetközi Vásár.

Egy emberöltővel ezelőtt nyílt meg első ízben Budapesten az a magyar vásártérmény, amely ma már Közép-Európa egyik legjelentősebb üzleti találkozó helyének és gazdasági kiállításának számít. A Budapesti Nemzetközi Vásár, amely a háború előtti formájában egy, a ma itől teljesen elütő gazdasági egység keretében nem volt egyéb szűkkörű árukiállításnál, a mai Magyarországnak egyik legfontosabb gazdasági, sőt nemzeti intézményévé fejlődött. A vásár vezetősége kitűnő érzékel minden esztendőben megtalálta a csoportosításnak azt a formáját, amely az üzletkötések lehetőségének maximumát egyesíti magában az ország legkorszerűbb problémáival. A Budapesti Nemzetközi Vásár propagatív működésével sokban hozzájárult a helyes gazdasági közvélemény kialakításához, amikor az utóbbi esztendőben felvette a kiállítási csoportok közé például a repülés és a légvédelem, a falusi kislakásépítés, a modern kisipari műhelyberendezések, stb. csoportjait.

Az idén az ország megnagyobrodásával és gazdasági erőforrásainak nagymértékű gyarapodásával együtt új nemzeti hivatás vár a vásárra, amelyet az intézmény vezetősége ügyesen és eredményesen szolgál, iparunk felvonultatásával, háziiparunk és népművészetünk előtérbe helyezésével és magával a rövid idő alatt megszervezett felvidéki csoportokkal. A Nemzetközi Vásár azonban egészséges és józi meg alapozott üzleti intézmény is. Hiszen az utóbbi években általában tizenhatalm millió pengő forgalmat jelent évenként a Vásárral kapcsolatos tömeges vidéki és külföldi látogatásokból, a helyszínen megkötött üzletekből és a Vásáron létesített kapcsolatokból származó későbbi üzletkötésekből keletkező pénzforgalom. De ezen felül huzsonkét iparág tavaszi konjunktúráját jelenti a vásár felépítése, sőt és fél millió pengő munkabér az elvégzett munkák díjazása és hatalmas anyagfogyasztás fában vasban, szövetben, stb. a pavilonok minden esztendőben történő újrapépítése. Igen jellemző adata a Vásár gazdasági jelentőségének az is, hogy a kiállított husz millió pengő értékű árut tízezer kocsi fuvarral szállítják ki a Városligetbe.

A magyar ipar és kereskedelem életképességének, az ország eleven munkaképességének bizonyítéka a Budapesti Nemzetközi Vásár, amely évről évre több külföldi kiállítót és vásárlót üdvözölhet pavilonjai között.

De bizonyítéka a Vásár annak is, hogy ebben az országban minden dolgozó, a mezőgazdász és a városi munkás egyaránt az ország gazdasági jelentőségének tudásának legjobbjait, munkájának legszélesebb eredményeit viszi ki tavaszal a budapesti Városligetbe, hogy megmutassa a világnak az a

A Szent Jobb.

Vasárnap délután a város főterén, ájtatos tömegek ezreinek ajkáról felhangzik az évszázadok óta kesergő vágyakozás: *Hol vagy István király, Téged magyar kiván...* Berobog a ragyogó aranyvonat, első királyunk, Szent István évszázadokon át épségben maradt a most ismét országjáró Szent Jobbjával. A nagy király áldott Jobbjá bevonult a munka városába, hol körülveszi a bányák mélyéből és a kőbók tüzes világából egybeseregülő sok ezer magyar munkalelke, hogy visszahangot adjon a hamisítatlanul tisztá krisztusi eszmékben való hitéről s erőt merítsen a Szent István szellemében folyó további munkára.

A Szent Jobb első krónikása, Hartvik győri püspök részletesen írta le az erekye megtalálásának körülményeit. VII. Gergely pápa 1083-ban felszólította Szent László királyt, hogy „szedje össze a sirjaitól azoknak a testi maradványait, akik az igaz hitért küzdve fáradoztak, hogy az égből eredt hit világosságával boldogítsák a magyarokat”.

László király háromnapos böjt és ájtatosság után az ország püspökeivel, az országgyűléssel, sok nemes és nagy tömeg kíséretében Szekesfehérvárra vonult, Szent István sírjához, ahol a király akkor már 45 éve nyugodott. Ünnepi körmenetben vonultak a szekesgyűléshöz és hozzálátottak a sír felbontásához. Ez azonban nem ment könnyen, a koporsó fedelét sehogy sem tudták leemelni. Egy apáca égi sugallatra kivakozta azt a mondatot, hogy a koporsót mindaddig nem lehet felnyitni, amíg a király nagybátyja, Salamon, a visegrádi várban fogoly. Salamon nyomban kiszabadították és akkor a koporsó fedelét könnyedén leemelheték. A koporsó teive volt jóillatú rózsaszínű földedekkel és maga László király emelte ki Szent István koponyáját és a teljesen épen megmaradt jobbkezt, amellyel Krisztus tanításaiért olyan sokat küzdött a pogányok ellen.

Még ugyanebben az esztendőben, 1083-ban Szent László Bihar megyében apátsgót alapított és a szerzetesek gondjára bízta a Szent Jobbot. Az apátsgót is a Szent Jobb nevet kapta. Ugyancsak ő rendelkezett el, hogy Szent István emlékéért minden évben megünnepeljék. A régi krónikák többször meg is emlékeznek a Szent Jobb ünnepéről. A biharmegyei Szent Jobb apátsgóban közel 500 évig őrizték a szerzetesek a szent ereklyét, de a török uralom idején feldúlták a kolostort és az erekye is eltűnt. 1701-ben talált rá az eltűnt Szent Jobbra egy Dalmáciában járó magyar főúr. A ragusai domonkosok templomában látta meg a szent király ereklyéjét és ekkor derült ki, hogy a törökök Boszniában eladták a kolostor többi elrabolt kincseivel együtt, a domonkosrendi szerzetesek pedig megszerezték a kereskedőtől és a templomban őrizték.

1704-ben I. Lipót király IX. Kelemen pápa támogatásával vissza akarta hozatni a ragusai ereklyét, a küldöttség már el is ment érte, de közbejött a király halála. A Szent Jobb csak Mária Terézia révén jutott haza, először Schönbrunnba, majd Budára, a Zsigmond kápolnába. Nagy fénytel és pompával hozták el Bécből a szent ereklyét a magyar főurak Budára.

1862-ben a magyar püspöki kar új, a réginel nagyobb és díszesebb ereklyetartót készíttetett és ebben az évben már

nemzet egyet akar és szívós kitartással előkelő helyet akar magának kiküzdni Európában. A szines és gazdag vásárváros tehat, amelynek kaput a rendezők és a kiállítók ünnepi köntösből nyitották meg a legelső magyar ember és a magyar közönség százszázalékos előtti: a magyar akarat városa!

az új ereklyetartóban hordozták körül a városban Szent István napján a Szent Jobbot. Ettől kezdve minden esztendőben országos ünnepség keretében vonult körül a budai Várbán a Szent István-napi körmenet a Szent Jobbal, Magyarország nagyságának és dicsőségének szimbólumával.

Tavaly május 30-án, a Szent Jobb megtalálásának napján indult elször országos körútra a Szent Jobb. Azóta megjárta a trianoni csonkabhaza több, nagyobb városát. Ezidén április 29-én indult először s útja a visszacsatolt felvidék három városának: Komáromnak, Érsekújvárnak és Lévának szült. Második felvidéki útjára ma, szombaton indul. Ellátogat Ipoly-ságra, Balassagyarmatra, Losoncra, Fülekre, az északát Rimaszombaton tölti, ahonnan holnap folytatja útját Bánrévén, Pelsőcra, Rozsnyóra, Somoskőujfalura és befejezi nálunk, Salgótarjánban. Külön erre a célra készített díszes vasúti kocsi viszi a szent ereklyét szerre az országba,

hogy mindenütt hódolattal és tisztelettel köszönthessék a keresztény Magyarország megteremtőjének jobbát.

Aeneas Sylvius középkori római mondja rólunk: *propugnaculum ac antemurale Christianitatis. Hivatásunk a kereszténység védőjének, Nyugat bástyájának lenni.* Küzdelmes, sokszor meg nem értett nemzeti sors, egyuttal felemelő ezerezer keresztény magyar küldetés, mert nemcsak önmagunknak élünk. A szentistváni eszmében és általa megszentelődik a magyarság s amin a multban nemcsak a magunké, hanem másoké is voltunk, úgy a jövőben is támogatni, szolgálni akarjuk az egyetemes kereszténységet. Amikor tehat ezer és ezer szempárból esik majd sinogató hálás tekintet a szent erekye felé, lelkünk mélyén fogadjuk meg néhai nagynevű püspökünk, Prohászka Ottó szavait, „*hogy hálás kegyelettel akarunk haladni a szent király által megjelölt uton, amelyen egyedül tudunk győzni, fejlődni és boldogulni.*” Ezzel a fogadalommal várhatjuk a mi szebb jövőnkét, Szent István birodalmának teljességét, Magyarország teljes feltámadását. (—any.)

Légoltalom.

A harci zaj kissé elült. A gázlárcokot szögbe akasztottuk: dicséret legyen azoknak a keveseknek, akik már megszerezték. De ha ismét megzörrennek a fegyverek, — ami minden pillanatban bekövetkezhetik — a lakosságnak még mindig a zöme egymást agyontaposva fog lárcot igényelni. De akkor már késő lesz. Gondoskodjék mindenki jóelőre — még a nyugalmasabb időben — gázlárcról, nem akkor, amikor a gyarak a tömeges megrendelések miatt csak hónapok múlva tudják szállítani.

A Légoltalmi Liga a sajtó útján is szolgálatára akar lenni a város polgárságának, e célból állandó rovatot nyit a „Munka”-ban, ahol, a légoltalmi aktuális kérdéseket ismerteti. De — addig is és azon túl is, amíg a Liga hivatalos óráit megkezdte, hogy a közvetlen érintkezést a polgársággal felvegye és a legmesszebbmenően mindenkinek rendelkezésére álljon — módot akar adni, hogyha bárkinek valamely légoltalmi ügyben kételye

van, a Ligánál kielégítő választ kapjon.

Ezért felkérünk mindenkit, akinek valami kérdésnévalója van a légoltalommal kapcsolatban, írja meg levelében vagy akár egy lapon a Munka szerkesztőségének a Jiga a „Munka”-ban fogja megadni a választ minden kérdésre. Kérjük azonban a kérdező nevért és pontos lakcímért a szerkesztőséghez küldött levélben feltüntetni, hogy esetleg nem eléggé világosan fogalmazott kérdéseknél azokat kiegészíthessük. A szerkesztőségbe küldendő levelek címzése:

A „Munka” tekintetes Szerkesztőségének. Légoltalmi ügy Helyben.

A „Légoltalmi ügy” felírást kérjük feltűnően ráírni a levélre, hogy az egyéb levelek között el ne kalldójék.

Reméljük, hogy a város lakossága élénk érdeklődést fog mutatni a légoltalom állandóan aktuális kérdéseiről és igénybe fogja venni a sajtónak ezen felvilágosító és oktató munkára irányuló készségét.

VERSEK

Írta: VISNOVSKY LÁSZLÓ.

Utolsó könnyed.

Utolsó könnyed a Vágért folyt el,
Mert Szülőfölded van ott e tájon,
S mit elraboltak Tőlünk, ... az ne fájjon?
Azt hitted megegyeszer viszontlátod majd
Nemes Nyírád,
És sirod is ott fogják megánni egykor,
Ha elér a csendes, fáradt öregkor.
Szülőid sírját szeretted volna
Csak egyszer könnyekkel öntözni még,
Hitted, hogy Miénk lesz
Ez a drága ... áldott ... szép vidék!
Utolsó könnyed ezért folyt el,
Mert reménytelen lett ez a vággyad,
S érezted hogyha közel a Vég,
Nem Anyád mellé vet majd az Élet ...
Neked ágyat!

Találkozottok.

Mikor életem fánya egy utolát rezgett
S elbolygta szived az örök Jóság,
Rózsák hullottak le az égből,
Fehér rózsák.
Lelked ott járt már a napsugárban,
Hallottad angyalok égi dalát,
Láttad ragyogni a végtelen égnél,
Egy örökké fénylő, szűz csillagot.
S a felbök mögött bujt lelked megkeresni!

Ahol láttad, ... e fényes csillagot,
S megtaláltad jó Anyádnak lelkét,
Amely úgy hívott, ... mikor csillogott.

En látom Őt!

Merre a csillagok csillognak szépen,
Odadénn a csendes, tiszta égen,
Merre az erdő lombjai susognak,
S tornyait látom ... kis magyar faluknak,
Merre jószág emberek élnek,
S egy áldott szivről csodákat beszélnek,
Merre csak öröm van és nem földi bánat,
Ott látom ... az én drága jó Apámat!

Szived.

A Szived ...
Ez a csöpp kis jószág,
Egy maréknyi hús,
Maga az Élet,
Semmivé lett!

Másokért dobogott,
Másoknak adta
Fényét, sugarát,
Egy életet át!

Vert ... dolgozott
Fáradhatatlanul,
Mert plihenni vágyott,
Hogy ültöt az óra,
Nyugovóra!

Házfelosztás.

Négy éves működés után, egy évvel a ciklus lejártá előtt felosztást a képviselőház a nemskóra az urnák elé járul az ország választóközössége, hogy tükös szavazás útján eldöntse, milyen politikai irányt kövessen a jövőben a magyar kormányzat. 1935 tavaszán, Gömbös Gyula kormányása idején választották meg a most felosztást Ház tagjait. Reformparlamentnek nevezték ezt a képviselőházat, amely a mainál súlyosabb helyzetben ült össze a kitűzött célokból sokat megvalósított.

Bizony nagyot változott a világ számunkra is ezalatt a négy év alatt. Külföldi nagy barátaink erősedek, ellenségeink gyengültek, sőt trianoni történelmünk legfőbb porkolábja, Benes Csehszlovákiát elűzték Európából. Ezzel kapcsolatban elindult utján a magyar revizió. A területgyarapodás kivül belső viszonyainkban is nagy változások következtek be. A kormány egyik tagja most beszélt a négy év változásait. Ebből elénkvetődik az utolsó négy év története. Ha csak néhány fontosabb eseményt és eredményt ragadjuk is ki, élénken érzékelhetjük a külső változásokat. Azóta megszűnt a népszövetségi pénzügyi ellenőrzés, (legutóbb ki is léptünk a Népszövetségből) visszaszereltük egyenjogúságunkat s elhárítottuk a fegyverkezési korlátozásokat. Az általános hadkötelezettség visszaillesztésével, honvédségünk gyors felszerelésével átútló erejű hadsereget teremtettünk, amely nemcsak az ősi események során állott helyt, hanem Kárpátja visszaszerzésekor a tüzpórást is nagyszerűen kiállotta.

Ami a legnagyobb és legörvendeztebb különbség a négy év előtti és a mostani helyzet között: akkori megaláztatásunkkal szemben ma teljes birtokában vagyunk katonai szuverenitásunknak és cselekvőképességünknek s a revizió felé vezetül utolsó szakaszán is túl vagyunk. Sokat mond hivatalos részről az a megállapítás, hogy a területi és népességi gyarapodásnál is nagyobb jelentőségű számunkra az a tény, hogy a trianoni szerződés béklyói lehullottak

egyik megkötött tagunkról és a jövő épp úgy, mint a múlt a történelmi jog és a nemzetiségi önkormányzat elvét bölcsen összeegyeztető szentistváni államkonceptió felé mutat.

Feleleges volna felsorolni azokat a külső változásokat, amelyek a gazdasági válság leküzdése, pénzünk értékének megőrzésére, államháztartásunk egyensúlyának helyreállítása, a mezőgazdasági és ipari termelés megsegítése, fokozása, munkakalkulációk teremtése révén előállították, hiszen ezt valamennyien közelről érezzük, de érdekes néhány adatot megemlíteni az ifjúság elhelyezkedése körül. Emlékszünk még jól, hogy évekkal ezelőtt milyen súlyos kérdés volt a tízezerrel állástalanul lézengő értelmiségi ifjúság ügye. Négy év alatt azokon túl, akik a maguk emberségéből megtalálták boldogulásukat, 10 200 ifjút helyeztek el az állampól, 2750-et a magán gazdaságban tisztviselőként és 1000-nél többet a Nemzeti Önallosítási Alap segítségével. Az első zsidótörvény végrehajtása során fél év alatt 2500 ifjút helyeztek el és a most megszavazott második zsidótörvény végrehajtása után véglegesen megoldódik az ifjúság ügye.

A képviselőház felosztásával kapcsolatban máris megindult a választási plakátharc. A választási harc indulását jelentő beszámolóbeszédében Hóman kultuszminiszter érdekesen foglalta össze a kormány politikáját, amely a nemzeti öncélúság, a keresztény erkölcsiség és a magyar-fajvédelem gondolatán épül, szociális irányú s a nagy nemzetpolitikai problémák tekintetében megalkuvást nem ismerő jobboldali reformpolitikát. Az ősi hagyományokhoz hiven nem zárkózik el idegen eszmék és törekvések befogadásától, ha ezt a nemzet érdekében valónak tartja. Ez a politika az alkotmány és a nemzeti hagyományok alapján áll, de elítéli a folytonos „alkotmányvédelmet”, célkitűzése sok tekintetben megegyezik más, jobboldali pártok programjával s nyílegyenesen halad azon az uton, amelyet Szegeden Horthy Miklós jelölt ki és amely a magyar feltámadás felé vezet.

Hírek és különféle

Négy kis gyerek.

A személyvonat harmadik osztályának egyik kettűlétes padján, az ajtó mellett, négy kisgyerek szorong a mamájával. Négy maszatos, sápadt, rongyos kisgyerek, a szegénységnek abban a furcsa, szedett-vedett öltözékében, amely képeken és szinpadon éppoly festői, amilyen szomorú az életben. Négy orgonásip, a legkisebb még ölbeli, aki hüvelykujját szopogatva ül az anyja karján és csodálkozó szemmel nézi nagyobb testvéreit, akik viszont az utasokat nézegetik nagy, kitágult gyermekszemekkel. Mindeddig gyereken van valami kis toldott-foldott kabátja, csak az anyjukon nincs. Ő viselése, valami szakadozott lélekmelegítő-félébe csavarva ül helyén, olyan sápadt, sovány, olyan ijedszemű, gondterhelten és mégis, mégis, annyi fenség, öntudatlan anyai méltóság ragyog elkínzott, szegény homlokán. Nem a bánárok, vagy gyárak munkásának felesége, minden valószínűség szerint gazdasági család hajnalot-valóságig robotoló asszonya.

Gyűlöldöm azokat az alkalmi elzárókendők, melyek ilyen esetekben erőt vesznek az emberen, nagyon felszínes és inkább lírai, mintsem őszinte eljárgulások ezek, de amint most összeszorul a szívem, érzem, tudom: nagyon mélyről jön a szomorúság. Olyan mélyről, ahol a könnyek tisztá lóttakre van az emberben. Elővezem a pénztárcámat és pár csillogó nikkeldarabot adok az egyik kisgyerek kezébe: végy cukrot rajta. A kislány — talán hatéves — felpillant rám, mosolygó huncut kék szeme van és már oda is adja a pénzt az édesanyjának. Aztán tovább felecsenek, nevetésként mindhárom, a negyedik komoly szemekkel fogja az anyja hüvelykujját, mely a kisgyereknek soha el nem fogó mesebeli árpacukra.

En az anyjukat nézem, az egyetlen igaz szegényt köztűlt, szeretném tudni, honnan jön, hová megy négy kis gyer-

mekével a vonaton? Szeretném megkérdezni a kalauzt, váltottak-e jegyet, de nem merem: jobb így, azt binni, hogy a szeretet kivételes potyautasai. Szeretném... mit is szeretnék? Segíteni szeretnék rajtuk, de hogyan? Pénzzel? Megint csak pénzzel? Nem tud az ember másképp segíteni, jó lenni, szeretni, csak pénzzel? Mert szavakkal... milyen hiábavalók néha a szavak! Vagy tenni értük valamit, ezért a nyomorlórúti anyáért, a négy kisgyermekéért, de mit, hogyan, hol?... A Főtéren állomáson kiszállnak, hancurozva szaladnak előre, a gyerekek, mögöttük, karján a legkisebbel, az anyja. Az utca forogtatásban élünknek a szemem elől, soha többé nem látom őket és... nem segítettem rajtuk.

A tehetetlen szeretet ugy mardos bévül, mint el nem sirt könnyek, ha visszafolyó a szívükre... S egyszerűen csak tudom, mit kéne tennem az érdekében? Alaposan elnadrágnál az apjuk gazdáját, aki valószínűleg társaságban nem sajnál egy este kártyapartiban elvezeteni jónéhány szaszt, a cselédjének pedig adós marad fél, vagy egész évi pénzkonvenciójával. Mert valószínűleg ez az eset áll fen, nem néznének ki ilyen szánalmasan az anyá és négy kisgyerek. (—any.)

Eljegyzés. Dr. Förster Ede szolgabíró eljegyezte Kovács Béla volt balasgágyarmati, jelenleg pécsi pénzügyigazgató leányát Annát.

Személyi hír. A felszabadult nórádvarmeggel terület szociális szervezője dr. Pálos Károly szombathelyi árvaszéki jegyző, akít a belügyminiszter múlt év decemberében bizott meg a magyar noma és az ínségmunkának megszervezésével, f. hó 4-én a szomszédos Taji, Házhasználat és Vecseköl közöskékel látogatta meg Cereden keresztül. Ezek a szomszédos közöskégek u. is teljesen kimaradtak a „hires” cseh utelitől politika programjából, éppen úgy mint sok más magyar közöské, mert hiszen közismert, hogy a szomszédos cseh „nagyhatalom” útjainak építését egyedül a stratégiai szempont irányította.

A főispán kinevezésel. Dr. Baross József vármegyének főispánja titkárává kinevezte dr. Hanzély Tamás vm. aljegyzőt. Nórádvarmeggel tb. főjegyzővé kinevezte titkárárt ifj. dr. Koltai Ernő árvaszéki úlnököt. T. b. főszolgabírákká dr. Groaschmid Pál szolgabírórt, dr. Hanzély Tamás vm. aljegyzőt, főispáni titkárt és dr. Kovács János losonci lakos volt szolgabírórt. T. b. szolgabírává Szabó Kornél ipolyvarbói községi főjegyzőt, a vm. volt szolgabíráját.

Halló! Figyelem! Halló!
A Szivgárda JÁNOS VITÉZ előadása nem 13-án, hanem 18- és 20-án lesz megtartva!
Jegyek már kaphatók a Ferences Plebánián a (18-iki előadásra)

A salgótarjáni és Salgótarján Járásai Ipartestület pályázatot hirdet egy készítői állásra, mely 1939 június 1-én foglalandó el. Fizetés havi 50 P. A feltételek megudhatók az Ipartestületben, a hivatalos órák alatt. Iparos pályázók előnyben.
Zsiday elnök.

Eszküvő. Hegedüs Luca és ifj. Rácz István május hó 7-én délután 6 órakor tartják esküvőjüket a hatvani plebánia templomában.

A Szent Jobb Salgótarjánban.

Boldog napra virrad Salgótarján város lakossága 1939. évi május hó 7-én, vasárnap, mert délután 17 óra 17 perckor (5 óra 17 perckor) Fülel felöl az

Aranyvonat elhozza a Munka Városába a Magyar Feltámadás legnagyobb Munkásának, első apostoli Királyunknak dicsőséges ereklyéjét, Szent Istvánnak áldott Jobbját.

Az aranyvonat 70 percnyi tartózkodás után 18 óra 27 perckor indul Pászton keresztül Budapest felé. Igaz keresztény lélekkel, bonfiumi magyar érzéssel ünnepele e napon a város minden polgára azt a nagy munkát, amelyet Szent István Kezének köszönhet: az ősi keresztény Hítet, a magyar Hazát és anyai könyvel, vérel megszentelt Felvidéknek a Szent ében történeti felszabadulását.

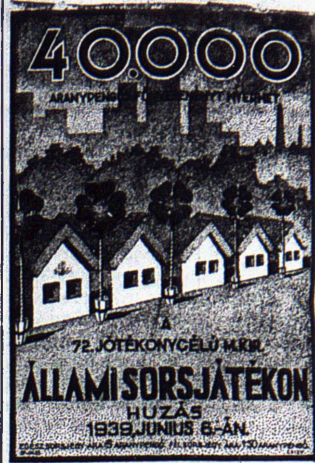
Az ünnepség teljes programja: Délelőtt 10 órakor mindkét plebánia templomában ünnepélyes szentmise, szentbeszéddel és Te Deummal.
Délután fél 4 órakor gyülekezés mindkét plebánia templomában. Indulás a Főtéren az egyesületi zászlok alatt 4 órakor. Minden egyenruhás alakulat és a plebániákról felvonuló hitbuzgalmi egyesületek, valamint az iskolák növendékei a Rendezőbizottság által kijelölt helyet foglalja el a Főtéren, vagy a körmeneti út valamelyik oldalán, legkésőbb d. u. fél 5 ig. Kérjük a résztvevőket, hogy fedetlen fejjel és ünneplő ruhában vegyenek részt az ünnepségen.

Országos hadifogolytalálkozó.

F. év május hó 7-én délelőtt 9 órakor Országos Hadifogoly Találkozó-t rendez a Przemysl-i hadifogoly bajtársi kör. A városligeti Dréher söröző nagy kertés zárt helyiségeiben. (Fővárosi Cirkusz mellett, Széchenyi strandfürdővel szemben) Ezen alkalommal a Nemzetközi Vászarral kapcsolatban féláru utazási kedvezmény van érvényben.

Az országos találkozó minden hazatért hadifogoly saját jól felfogott érdekében okvetlenül jelenjen meg. Fent jelzett napon soraköz lesz a Hősök emlékműve előtt, ahol a hadifogoly bajtársi kör koszorút helyez el. A találkozó a Przemysl-i zarándok utra vonatkozó részletes feltételeket ismertetik. Bajtárskeresés a visszacsatolt felvidéki és Ruszinszki volt hadifogoly bajtársak részére, a tűzharcos minősítés és Károly csapatkereszt elnyerése érdekében.

Felvilágosítással és tájékoztatással készséggel szolgál a Przemysl-i bajtársi kör, Budapest Alkotmány u. 31. Alkotmány étteremben L. év április 30-tól foly-

A MOVE Salgótarjáni Lövész Egyesület az 1939. május hó 7-re hirdetett közgyűlést és házi lóversenyt az Aranyvonat érkezésével kapcsolatosan május hó 21-re halasztotta.

Az Aranyvonat 5 óra 17 perckor érkezik Salgótarjánban, a Fő-téri állomásra. A Szent Jobbot ünnepélyes körmenetben Serédi Jusztinián dr. bitoros Hercegrímás vezetésével, fényes főpapi, papi, katonai és polgári díszkísérettel a Főtéren felállított emelvényre helyezik, ahonnan rövid felajánló imádság és üdvözlő beszéd után, a hívek ezreinek sorfala között körmenetben visszük végig (a Főtérről kiindulva s oda visszatérve) a Fő- és Mérleg utcán keresztül.

A körmeneten sem a nagyközönség, sem a zászlok alatt felvonult egyesületek nem vesznek részt.

Az utvonalon mentén házainkat zászlokkal, ablakainkat virággal és égő gyertyákkal ékesítsük!

„Magyarok tündöklő Csillaga”, Szent István, mélyszéges bódolattal, szent lelkesedéssel várja minden magyar Salgótarjánban csodás erejű szent Erelyéket és imádságos lélekkel kéri, hogy ragyogja be a mi számunkra is azt az utat, amely a jövőben járunk kell, hogy önmagunkat és édes Hazánkat boldogítsuk! Ezeréves Szent Jobboddal vezess el minket, sokat szenvedett magyarokat a nagy Magyar Feltámadásból!

Az ünnepség nagy jelentősége, de a buzgó, vallásos, hazafias érzés is megköveteli tőlünk, hogy a Rendezőszékek mindenben engedelmekdjünk! A Szent-Istváni nagy és boldog Haza reményében az ünnepségre mindenkit szeretettel vár a Rendezőbizottság.

Rendezőbizottság.

Felhívjuk vidéki bajtársainkat, hogy helyi csoportok szervezése céljából hívják össze minden városban, községben és a körzetekben élő Przemysl-ben hadifogolyba jutottakat, hogy a budapesti bajtársi körrel párhuzamosan indítsanak propagandát a Przemysl-i zarándokvonat érdekében. Ezen zarándok-külvonatot augusztus 13-án, vasárnap reggel indul és szerdán, 16-án reggel ér vissza.

Az utirány a következő: Hatvan, Mogyoróskő, Füzesszony, Mészkövesd, Miskolc, Szerencs, Tokaj, Sárospatak, Sajóhely, Munkácsán st. Ezen utvonalon és a családok vonaláról jelentkező utasok felzárthatnak. Szerveződé vidéki csoportokat kérjük, hogy meelőbb lépjenek érintkezésbe a Bajtársi Kör Bpesti vezetőségével.

A salgótarjáni választókerületben is

kialakult a hetek óta tartó sultogás, kombinálás, szervezkedés után, hogy kik is veszik fel hát a küzdelmet ebben a tulle-szült és legkevésbé sem egyetemes hangulatu kerületben, amely most ki is bővült néhány Szécsény környéki községgel.

Amint értesültünk, a MEP. hivatalos jelölje Mocsáry Ödön bocslárpajtói földbírtokos. — Fellép ezenkívül dr. Knób

Sándor a Gyosz. úv. igazgatója, a meg-szűnt dorogi kerület volt országgyűlési képviselője, akit hir szerint az iparvállalatok támogotnak. — Egyesek szerint egy központi nemzeti szocialista jelölt is indul a salgótarjáni egyéni kerületben, amely egy hónapig bizonyára izgalmasnak ígérkező politikai csaták színhelye lesz.

Az ács és kőművesiparban fizetendő legkisebb munkabérek.

A m. kir. iparügyi miniszter 14795/939. szám alatt megerősítette az illetékes bizottságnak az ács és kőművesiparban az ország egész területén fizetendő legkisebb munkabérekre vonatkozó határozatát.

Salgótarján a III. területi csoportba tartozik és az újonnan megállapított legkisebb munkabérek a következők:

- 1) Ácsoknak és kőműveseknek két évnél kevesebb gyakorlattal, vagy 60-ik életévén felül 58 fillér.
 - 2) Kőműveseknek és ácsoknak két évnél több gyakorlattal 70 fillér.
 - 3) Kőműveseknek gipszrabitz munkánál és fehérmunkánál, fal és padlóburkolásnál, valamint lógóállványon végzett mindenemű munkánál 76 fillér.
 - 4) Kőműveseknek kazánfalazásnál rostély fölött és ezzel kapcsolatos hőszigetelésnél, valamint gyárkéményfalazásnál a talajszint fölött 82 fillér.
 - 5) Munkakönyves-állványozóknak egy vagy többemeletes épületnél 48 fillér.
 - 6) Férfi napszámósoknak 34 fillér.
 - 7) Női napszámósoknak és 16 éven aluliaknak 26 fillér.
 - 8) Kubikusoknak magasépítésnél és bontásnál saját szerszámmal 42 fillér.
 - 9) Kubikusoknak magasépítésnél és bontásnál a munkaadó szerszámmal 36 fillér.
- A szakmávanak teljesített munka után az egy órára eső kereset nem lehet kisebb, mint a 10%-kal növelt legkisebb órabér. Heti 48 órán tul, de heti 60 órá

meg nem haladó munkaórák után 25%, heti 60 órán tul teljesített órák után 30%, törvényes munkaszüneti napokon teljesített munkaórák után 50% pótmunkadíjat kell fizetni.

A munkaadó, ha cégének székhelyéről, vagy más helységről küld munkásokat vidéki munkára, az oda- és visszautazás költségét viselni köteles. Ezenfelül az utazással eltöltött időt, a cég székhelyén érvényes órabérnek megfelelően meg kell téríteni. Ha a munka székhelyén a legkisebb órabér alacsonyabb, mint a cég székhelyén, a cég székhelyén érvényes órabért kell fizetni és lakást, vagy annak hiányában 20%-os pótlékot kell adni.

A határozatban megjelölt gyakorlati időt a munkakönyvvel kell igazolni. A rendelet 1939. évi május hó 8-án lép életbe.

Ugyancsak a Budapesti Közlöny április 30-iki száma közölte a m. kir. iparügyi miniszter 16810/939. számú rendeletét a vas- és fémiparban, továbbá a gépgyártó és közlekedési eszközök gyártó iparban a 20—500 alkalmazottat foglalkoztató üzemekben foglalkoztatott alkalmazottak legkisebb munkabérért is.

Uj legkisebb munkabérek megállapításáról jelentek meg rendeletek továbbá a Budapesti Közlöny 1939. április hó 24-iki számában: — legfontosabb köztük a kereskedelmi tisztviselők, kereskedő-ségdek, kereskedőtanoncok és kereskedelmi segédmunkások legkisebb munkabérének újbóli szabályozása.

Kaptuk az alábbi levelet. Véka alól.

Szerény sorainkkal kívánunk rámutatni azokra a bántó és városunk jó hírnevét kisebbítő esetekre, melyek mind-egyike csekély jóakarattal és megértéssel kiküszöbölhető.

A Rokkant-telep lakói mely csodálkozással és hájjal elvárja azt, hogy a belváros lakóihoz hasonlóan, utcáinkat néha felsöpörjék. Azzal meg nem érünk célt, hogy a nagyrítján összesprelt szemetet kupacokba rakva, otthagyják az ut szélén.

Egészségünk védelme és rendszeres-letünk joggal elvárja azt, hogy a belváros lakóihoz hasonlóan, utcáinkat néha felsöpörjék. Azzal meg nem érünk célt, hogy a nagyrítján összesprelt szemetet kupacokba rakva, otthagyják az ut szélén.

Mostohaágunkat jelenti az is, hogy a háztartásokból kikerülő szemetet 3—4 napos időközökben viszik el, a köztisztasági hivatal (városi gazdaság) szekerei. Sem megfelelő, zárható személtáddal sem férőhellyel nem rendelkezünk ahhoz, hogy a többnapos szemetet megfelelően tárolni tudjuk. A személtáddal kiváló tenyésztelpei mindannyiunk közös ellenszégének, a légynek. Lakásunk közelében meg sem ohajtnak légy tenyésztet telepíteni.

Városunk fiatal és agilis új tisztiorvosához intézzük kérésünket akkor, midőn bátorokunk figyelmét felhívni a Szilárdy majorban tapasztaltakra. A béres lakások szomszédágában, a 4.5 lépés távolságra terpeszkedik el a szemétdomb, borzasztó bűt árasztva magából. Nincs szükség tornádóra ahhoz, hogy az egész szemétdomb teljes rakománya a béres lakások ajtóit elé kardulhasson. És a szemétdombon tenyészik a sok millió légy egyébb élősdivel együtt. Ebben a környezetben éli szegényes életét a szellér nép is. Itt talál játszóhelyet, itt tanýzik a gyermekesereg is. Szőrnaylőkőve gondolunk arra, hogy szép fejlődésnek indul városunk közepén, ilyen piszkos környezetben nevelődnek, nőnek fel az új emberpalánták, lajtánk drága kincsei, a szellér gyerekek. Még azt sem lehet kifogásul felhozni, hogy nincs iga. Kötelessége lenne ezt a kérdést megoldani magának az uradalomnak. Az elmúlt években már egyszer lábrakapott tízfűszárnyra gondolunk, ha a Szilárdy major tisztasági viszonyait vizsgáljuk. Bűrhódt szemétdomb alján lakni és környezetben egészséges gyermekeket nevelni, nem könnyű dolog.

Nem nézhetjük szó nélkül azt sem, hogy az Igloi ut elején új személerakó helyet létesítettek. A Szilárdy majorba levezető utra hetek óta hordják a sok szemetet, piszkot. Nem tudjuk, kinek az izlése, rendszeretete türi meg ezt az újabb személtelpet. A rokkant telep lakói mindenesetre meglepetéssel vették ezt tudomásul és tiltakoznak az ellen, hogy az Igloi utcán szemétdombot telepítsenek.

Egy polgár.

Hirdetmény. A városi vendégforgalmi iroda f. évi március 25—26-ára tervezett és politikai okokból elhalasztott LÉVAI társas autóbussz kirándulást meg-megfelelő jelentkezés esetén f. év június 10—11-én fogja megtartani. Indulás 1939. évi június 10-én d. u. 14 órakor a fővári állomás elől, érkezés vissza június 11-én este 22 órakor. Útirány Bgyarmat—Ipoly-ság—Léva. Ejjeli szállásról gondoskodva van. Részvételi díj személyenként 9:50 Ft. Jegyek kaphatók Jancsik cukrászda, Hangya divatru üzletben és Cserevnszky Jánosnál Füleki-u. 46 sz.

Utitársul

jobbat nem találhat, mint a KODAK Retina fényképezőgépet. • Mindig kéznél van, de soha sincsen terhére. Kezelése egyszerű és gyors. Egy tekercs filmre 36 felvétel készíthető.

A modern ember fényképezőgépe a KODAK Retina, most részlete vásárolható meg a fotoszaküzletekben, 6 és 12 havi hitelre. Itt van tehát a kedvező alkalom a Retina megvételére.

Kérjen felvilágosítást a fotoszaküzletben
László György Illatszertár, fényképezési cikkek, bórdiszámárak SALGÓTARJÁN. Tel.: 133.

Május 18- és 20-án „János vitéz” az acélgárban!

A Székesfehérvári M. Kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt közönséget, hogy aki a címere küldött állami sorsjegyet megtartja, annak arát a postatakarékpénztári belizélt lap felhasználásával egyenlítsse ki. Aki a sorsjegyet nem kívánja megtartani, azaz eladja azt a mellékelt portmentes választóriték felhasználásával visszaküldeni oda, ahonnan érkezett az Államsorsjáték jótékonycélú szolgál, s aki megtartani nem kíván sorsjegyet nem küldi vissza, a jótékonycélú károsítja meg a sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

Meghívó. A Salgótarjáni Ferences Plebánia Szivgárdája május 18-án áldozócsoportotkötön és 20-án szombaton — a közönség kívánsága szerint az Acélgáryi Olvasóegylet nagytermében előadja Bakonyi-Kacsóh: **János vitéz** c. daljátékát. Az előadásokra mindenkit szeretettel meghív a Szivgárda Vezetősége. Előadások kezdete (mindenkor) pontosan este 8 órakor van! Az előadások az elő-köz- és balletzenél az acélgáryi zenekar játssza, vezényel: Ursutz József, karnagy. A darabot zongorán kíséri: Róder Alfréd. Helyárak: I—II. sor 2 pengő, III—V. sor 1:50 pengő, VI—X. sor 1 pengő, XI—XVII. sor 80 fillér, állóhely 60 fillér. Jegyeket elővételben lehet kapni: a Ferences plebánián, előadáskor a pénztárnál. A II. előadásra (mérsektelt helyárak) elő lehet jegyezteni a Ferences plebánián.

Templomszentelés. A Zagyvapálfalvi Evangélikus Fiókegyházközség vezetői tudatja, hogy a jó Isten segítségével, Zagyvapálfalva község, a Salgótarjáni Községbenyára R. T., a Zagyvapálfalvi Úveggyár R. T., özv. Benyó Józsefné, báró Solyomossy Tibor, az Evangélikus Négyelet, a Jenőfi család nagybömbmervi támogatásával, az egyház híveinek, hatóságának és más vallású jóakaróinak jelentős áldozatával FELEPITETTE TEMPLOMAT, amelyet özv. Benyó Józsefné s a község által adományozott harangokkal együtt át 1939 május 7-én d. e. 10 órakor kezdődő istentisztelet keretében fog felszentelni és rendeltetésének átadni dr. Kovács Sándor dunáninneni püspök. Ezen ünnepségre mindenkit, akinek bármínő áldozata, avagy imádsága eredményes lehet.

Árpád, a hadvezér.

A honalapító Szent István méltán dicsőítjük politikai bölcsessége miatt, ámde katonailag vonatkozásában, a honserző Árpád vezéri nagysága is ugyanakkora elismerést érdemel.

A tulerőben lévő bessenyők által mindjobban nyugat felé szorított vándorló magyarság a IX. század nyolcvanas éveiben jutott el Etelekbe, ahol a törzsek a velük szövetségben lévő kazár khagán tanácsára, Árpádot vezérlő fejedelmükül választották.

Ha Árpád vezéri képességeit értékelni akarjuk, fel kell idéznünk azokat a körülményeket, amelyek a honfoglalás végrehajtását befolyásolták.

894-ben, Simeon bolgár fejedelem által ellenünk tüzelt bessenyők a hadi vállalkozáson lévő magyar hadinép távollétében, az Etelekben lévő szállásokat feldúlták, az őregeknek, asszonyoknak

nyeképen elkészülhetett új templomunk, keresztényen szeretettel és tisztelettel, nemkülönben az Istenben való szent örven-dezésre váró lélekkel hívja meg az egyház presbitériumának nevében dr. Csen-gódy Lajos lelkipásztor, id. Jenőffy Zoltán a fiókegyház felügyelője. Bányavillamos indul Salgótarjánból délelőtt 9 óra-kor, vissza 12 órakor. Az ünnepség után diszebb az üveggyári kulturház nagy-teremben, egy teríték ára 1:50 pengő, melyre jelentkezéseket a presbiterek és a lelkesi hivatal szívesen fogadnak.

Káprázatos lesz a gyermeknek „János vitéz” előadása az acélgárban!

A postahivatal közleményel. A Szent Jobb és az Aranyonai salgótarjáni látogatásával kapcsolatban ezen eseménynek emlékeztetés tétele céljából a kir. postahivatal május 7-én „A Szent Jobb Országjárása” feliratu, a keltet és a hivatal nevéit is feltüntető különleges keletbélyegzőt fog használni. A különleges bélyegző kizárólag a látogatás napján, tehát — május 7-én — lesz csak forgalomban. Ezel a bélyegzővel lesznek bélyegezve a hivatalban adott, vagy a postapület falán lévő levelezékretyben elhelyezett közönséges és ajánlott levelestai küldemények. Ezenkívül a többi levelezékretyből begyűjtött levelezésből anyai, amennyit a rendelkezésre álló idő alatt le lehet bélyegezni. A hivatalban a jelzett napon „Magyar a magyarért, és „Házatérés 1938” bélyegek is kaphatók. A „Magyar a magyarért” bélyegkekből kivételesen a kis sorozat 10+5 és 20+10 filléres bélyegei külön-külön is kaphatók. Egyébként a hivatal a lehetőségekhez képest teljesíteni fogja a bélyeggyűjtők különleges kívánságait is.

Az Állami gépjárművezetőképző (solliér) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körút 6.) 1939. év május 22-én este 5 órakor nyílik meg. Beírás és a felvételhez szükséges úrlapok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodában. Igazgatóság.

és gyermekeknek nagy részt kardélre bányatta, vagy legalább is menekülésre kényszerítette.

Árpád belátta, hogy a nagy veszteséget szenvedett magyarságnak ott nincs tovább maradása, tehát oly új hazát kellett keresnie, amely természetadta határraival a kicsiny, de élni akaró népek védelmet nyújthat az őt keletről és keletről szorongató lovasnépek tulsulva ellen. A megfoglyalkozó élő erőnek földrajzi viszonyok kihatásával tervezett gyarapítását egymagában kitűnő hadászati felismerésnek kell tartanunk. Árpádnak meg kellett tehát találnia ezt az alkalmas területet, amely egyben az állattenyésztés, halászás és vadászó magyarságok életlehetőségeit is nyújthatott. Ezt sem a Balkánra vezető előnyomulási irányban, sem Arnulf császár birodalmának északi részé felé vezető vonalon nem kereshette. Előbbi irányban azért nem, mert ott az egy-

sült bolgár-besenyő toleróval kellett volna mérköznie, utóbbiban azért nem, mert egyrészt akkor még szövetséges Arnulfot is maga ellen ingerelte volna, más részt, mert e területet lovas hadseregek támadásai ellen az Etlköz-i hazánál nem lehetett jobban megvédenie. Maradt tehát a mai Kárpátok övezte és lovas hadseregekkel nehezen járható történelmi Magyarország elfoglalásának gondolata. Ezt a területet a honfoglaló magyarok már 892-ből ismerték, amidőn is Arnulf császár Svatopluk morva nagyfejedelem ellen segítette. Állattenyésztésre alkalmas, vadban, halban bővelkedő terület több gazdát uralt. A Tiszántul és Erdély három uralkodó között oszlott meg. Erdélyben a Vlach Gyzó országolt, a Tiszántul, a Marostól Gyzóra Mén-Marot kázországa, attól délre Glad kun-bolgár földje terült el. A Dunántul Arnulf császár ismertte urál. Svatopluk utódai pedig a Felvidék. Zalán bolgár fejedelem volt a Tisza és a Magas-Tátra, Közép-Duna vonalak közé eső területen parancsolt. Árpád felismerte a kiszemelt új haza földrajzi egységét, s ebben az egymással szerves összefüggésben nem álló kis királyságok tehetetlenségében rejlt gyengeségét. A Kárpátokon való betérés irányára nézve az volt a számára a mértékadó, hogy hol cselekedhetik, érhet el eredményt a leggyorsabban. Kétségtelen, hogy csatában lovasnépét síkföldön alkalmazhatta legbátorságban. Gyors győzelemmel pedig az ellenség szövetségbe kovácsolódását előzhetette meg. Ezért választotta hadserege főereje számára a Verecke-, Munkács-, Ungvár és tovább a Tisza folyásának, könnyen betartható természetes irányát. Hiszen jóformán egy napi nyargalás elég volt ahhoz, hogy a Kárpátok ormairól a sík vidékre érjen, hol lovas serege gyors diadalt arthatott. A mintaszűrűn felderített és tervszerűen végrehajtott vezéri remekmű elgondolásai vala ellenkeztek, ha Árpád erdekhatadát a Tölgyesi, Gyimesi és Vaskapu szoroson keresztül irányította volna Erdélybe. Hiszen itt előbbi lehetőséghez hasonló, — gyors katonai siker lovassága részére aligha ígérkezhetett. Ezeket az irányokat főereje számára már csak azért sem választhatta,

mert besenyők és bolgárok itt egyesülhettek ellene leggyorsabban, tehát a legelőnytelenebb erőviszonyok közt kellett volna az új ország határhegyein lovasságával átvergődnie. Mindezek alapján hadászati mérlegelések is megerősítik a magyar történelírás nagyaiának álláspontját, mely szerint az erdélyi határszorosokon át csak alárendeltelebb erejű honfoglaló csoportok kerülhettek országunkba, a főserég utját tehát Anonimus helyesen jegyezte fel. De ezek a mérlegelések mindennél jobban rávilágítanak Árpád felülmúlhatatlan hadvezetésére is. A honfoglalás 4—5 évig tartott. Hosszu lenne az egyenkint helyfálló hadászati mozzanatok okosságát és céltudatosságát kiemelni, elég legyen felhívniuk a figyelmet a magyar derékhad élnyomlását biztosító mellékhadműveletek megtervezésének helyességére. Árpád főerejét Zalán földjére vezette, vele akart mielőbb csatában megütközni. Ezért minden erejét együtt tartva tört előre dének és csak azokat az erőket küldte ki mellékfeladatok ellátására, amelyek, — mint Tass, Szabolcs és Töhötöm, Mén-Marot országát meghódító oszlopai, — ezt a gyors és Zalánra mérendő csapás utját egyengették. Mén-Marot síkföldi hadi-népe nyilván veszedelmesebb ellenfélnek is ígérkezett, mint a civódó Svatopluk-örökösök hegyvidékekhez szokott és bizton nem lovas hadai. Csak Tass és Szabolcs dandárának a Zagyva-menti tábora való bevonulása után intézkedett a Felvidéknek Huba, Zoárd, Kadocsa által végbement megszállására. A csatavezetésben is mester volt. Az Alpár melletti csatában a bolgárok nyugati szárnyába és hátába irányított főerejével azok zömét a Tiszába szorítva, semmisítette meg. De az elfoglalt ország megtartásának, vagyis megvédésének ugynevezett „Kalandozó” támadó hadjáratokkal való megoldása sem rablóhadjáratok célját szolgálta, hanem azért történt, mert lovas néppel védelmi feladatot nem is lehetett másként megoldani, mint támadással. Árpád 907 ben bekövetkezett haláláig értette is módját annak, hogy a — vállalkozásai miatt — megrejtett szomszédoknak elmenjen a kedve országunk megtámadásától.

Kiadó lakás. Városháza mellett külön bejárata szoba üresen, vagy bútorozva kiadó. Cim a kiadóban.

Kárpátalja visszatérése folytán nem szorulunk többé almabehozatalra. Kárpátalja felszabadulásával nagyon jelentős almatermő vidék került vissza az anyaországhoz. A hazai termésű alma eddig nem fedezte a belső szükségletet ezért évről-évre importáltuk a stájer, az erdélyi és az amerikai almát. A Tisza felső folyásánál, Taracköz, Técső és Huszt környékén valóságos almaerdők vannak, amelyekben évente több ezer vagon kitűnő minőségű alma terem, úgy, hogy a jövőben külföldi alma behozatalára nem lesz szükség, sőt a gyümölcsfák korszerű kezelése és a kellő csomagolási eljárások bevezetése után nagyobb kivitelre is lehet számítani.

Nagymennyiségű erdei facsemetét oszt ki a földmívelésügyi miniszter. A földmívelésügyi miniszter az alföldi erdők, fásorok szélfogó pásztlák és fásorok telepítése, továbbá az ország bármely részén levő kopár és vízmosásos területek beerdősítése, végül a Balaton közvetlen környékének fásítására 1939 év őszén és 1940 tavaszán nagymennyiségű erdei facsemetét és subángot oszt ki az állami erdészeti csemete-kertekből. Az erre vonatkozó hirdetemény a Hangya Újságban fog megjelenni. Erdekldőknek kívánatra a felvilágosítást a fásítás területén illetékes m. kir. erdőigazgatóság, vagy m. kir. erdőfelügyelőség adja meg. 1939. évi őrsi erdősítéshez szükséges facsemeteket és subángokat 1939. július végéig, az 1940 évi tavasziferdősítéshez szükségeseket pedig 1939. október végéig kell az illetékes helyen illetékes erdőigazgatóságnál, vagy a m. kir. erdőfelügyelőségnek szóban, vagy írásban igényelni.

Szűnőben van a száji és körömlézés. Magyarországon a száji-és körömlézés járvány terjedése mindjobban ellanyhult, úgyhogy az április 27-i jelentés szerint az országban már csak 90 község fertőzött. Tekintettel a fertőzött községek kis számára, a földmívelésügyi miniszterium állategészségügyi osztálya további tájékoztatást már nem is ad ki. Ördömmel kell megállapítani, hogy állat-

Hegedűfelszerelések,
Fotóalbumok,
Bőröndök,
Aktatáskák,
Csavarós írónok,
Töltőtollak
Végh Kálmán
könyv- és papírkereskedésében kaphatók.

egészségügyi igazgatásunk megfelelő intézkedéseinek igen nagy része volt abban, hogy a járvány kártevőseit számottevően sikerült csökkenten. Ezzel szemben a járvány általános európai helyzete nem mondható kedvezőnek.

Két hónappal meghosszabbították a gazdavédelmi rendeletek joghatályát. A Hivatalos Lap április 30-i számában jelent meg a magyar királyi miniszterium rendelete, melynek értelmében a védett birtokkányulvánításnak joghatálya, vagyis a védettség tekintetében fennálló jelenlegi helyzet 1939 június 30-ig változatlanul meghosszabbodik.

Az iskola év vége közeledik és kezdődik a gondos szülő nagy gondja, hogy melyik tanítéztetbe, melyik internátumba adja gyermekét, milyen életpályát válasszon fiának, leányának? Most jelent meg az „INTERNÁTUSOK-TAN-INTÉZETEK” részletes tájékoztató címűra” az 1939—40. tanévre, mely részletesen ismerteti a hazai oktatási intézetek és nevelő otthonokat. Ezt a minden szülőnek nélkülözhetetlen és rendkívül ügyesen, átképzhetetlen összeállított tájékoztató, mely 8t esztendő óta évenként megjelenik, 20 fillér portóbélyeg beklüldése ellenében ingyen küldi meg az ERDŐS hirdetőiroda, B. pest, VI. Teréz-körút 35.

Telefonszám: 46. **SALGÓ SERLEG CSOPORT** Telefonszám: 46.
mint ÉLASz. Mátzavideki III. osztály
HIVATALOS KÖZLÖNYE
Hivatalos helység: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Kézd: TÁBORI GYULA MUNKA.

Egyesbírói határozatok.
Kivonat az egyesbíró 1939. év május hó 2-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.
Április 30-ra kitűzött PBTk—SISE mérkőzés 2 pontját a szabályzat 213.§-a alapján gólarány nélkül PBTk javára írja, SISE meg nem jelenése miatt. Egyben a szabályzat 51. §-a alapján kötelezi SISE-t, hogy PBTk-nak kártérítés címén 10 P. bánatpénzt 8 napon belül játékgjog felfüggesztés terhe mellett fizessen ki.
Április 30-ra kitűzött s a KSE hibájából félbeszakadt KSE—ETK mérkőzést a szabályzat 207. §-a 5. bekezdésének a pontja alapján megsemmisíti s azt semleges pályán (ZISE pálya) leítászani rendeli el a szezon végén. A KSE-t pályaválasztói jog megvonással kellett büntetni, mert annak intézője — tehát éppen az a vezetője, akinek a feygyelmet kell fenntartani és jó példával előjárni —

ez az egyesületi képviselő sértette meg súlyosan a játéktevélet. Máté János KSE. intézője a feygyelmi szabályzat 363. §-a alapján 6 óra eltúljia intézői tiszttségnek viselésétől 1939. év április hó 30-ól október hó 30-ig.

Igazolja a következő mérkőzések eredményeit: KAC—VAC 3:2 MTE—SAC 8:3, PBTk—SISE 0:0 gólaránnyal PBTk javára.

Május 7-i mérkőzések:

Egyesület	Óra	Pálya
KAC—SAC	3	BSE Rau
ETK—VAC	3	ETK
KSE—PBTk	3	KSE t. p.
MTE—SISE	3	MTE

Tábori Gyula egyesbíró.

APOLLO MOZGÓ
Május 6-án szombaton, május 7-én vasárnap és május 8-án hétfőn este
SÜTÁNAP
Szenzációs magyar film! Főszereplők: Nagy Aliz, Olasz János, Mány Gerő.

Május hó 9-én kedden Ifjúság, szerelem filme.
SERDÜLŐ LEÁNYOK
Fősz.: Ellen Schwanecke. Kiegészítősül: Vigjáték.
Május hó 10-én szerdán, május hó 11-én csütört.
Kisasszony a mostohám
Csak 16 éven felülieknek! Kiegész.: FOX HIRADÓ.

A tanoncok iskolalátogatási könyvecskéjének kötelező ellenőrzése. A Kihágási Tanács 3211/1938. kih. szám alatt hozott határozatával egy, feltebezési eljárás összes fórumán keresztül vitára tett pontot. Tudniillik arra, hogy a tanonctartó mester felelős-e a tanonc iskolai mulasztásáért vagy sem. A konkrét ügyben az összes illetékes fórumok egyformán arra az álláspontra helyezkedtek a felebbző mesterrel szemben, hogy a tanonc kellő ellenőrzése és felelősségvételése nem a szülő, hanem a mester feladata, akinek kötelessége a tanonc ellenőrzőkönyvét rendszeresen átnézni és meggyőződni arról, hogy az iskolai hatóságknak van-e valami kifogása a tanonccal szemben, illetve, hogy a tanonc az iskolát rendszeresen látogatja-e. A konkrét ügyben beigazolás nyert, hogy a mester ezt az ellenőrzést nem gyakorolta s így természetesen nem alkalmazta azokat a feygyelmi rendszabályokat sem, melyek a tanonccal szemben alkalmazhatók, következésképpen a mestert kötelességmulasztásért marasztalni kellett. Ebből következők: hogy a mesterek minden bétben nézzék át a tanoncok iskolai ellenőrző könyvecskéjét. Egy pillanatnyi munka ez s vele meglakarítható egy sereg felesleges futkosás, bírásg, de ami a legfontosabb, rászorítható a tanonc arra, hogy az iskolában tényleg tanuljon is és kiképeztesse egy elméleti tudásban is járatosabb lífu iparos sarjadék.

Bányamozgók híre. A pálfával és baglyasajjal bányamozgók május hó 7-én, vasárnap délután és este, két-két előadás keretében a drámai feszültségű cári szerelem szépségét és tragikumát mutatják be a KATJA című francia filmgyártás büszkeségében, melynek főszereplői a kiváló Danielle Darrieux és John Loder. A gyönyörű műsort kiegészítik még: „Festői tájak Hollandiában” a színes kulturfilm, valamint a Magyar és Páramount világhíradók.

Figyelem! Mindenféle paróka kölcsönzést kedvező feltételek mellett adok: Molnár János színházi fodrászmeister Losonc.
Erdőtűzek. Dessevíly Dező v. nyarici (Nógrád vm.) földirtókors sarlósi erdejében a közelmultban tíz támadt és kb. 6 holdnyi erdő leégett. Megállapítás szerint a tűz gondatlanság folytán keletkezett. A csendőrség nyomozást indított.

SPORT
Nemzeti—SSE 3:1 (3:0)
A Budapestent tartott mérkőzés eredménye a SSE helyzetére már nem volt hatással, mint ahogy már nem lesz a többi sem, a **közönség udgya most már csak néhány jó meccs — Tarjánban!**

SBTC—PTK 4:0 (2:0)
SBTC pálya. 500 néző. Biró: Gerő.
SBTC: Géci — Budai, Timár — Kobut, Takács IV., Mátrai — Balázs, Nyerges, Jenőfi, Laczkó, Bátori.
PTK: Molnár — Timár, Monostori — Bokor, Halmos, Borsányi — Turbékai III., Polc, Jávor, Szidlik, Fenyves.

Mezőnyjáték után, az 5. percben Timár nagyot lúfolt és Turbékai III. az 5-ös sarkáról a kapufát találja el. A két bekk sorozatos ügyetlenkedésé után a 14. percben Fenyves lö kézürelő mellé. Az SBTC lassan felül kerekedik, Laczkó, Jenőfi lövései veszélyesek. A 29. percben Nyerges passzát Jenőfi a basaló kapus fölélt vágja a hálóba 1:0. Majd Jenőfi a Balázs lövéseit védi Molnár. Az SBTC lönyeye egyre meggyőzőbb. A 33. percben Kobut—Jenőfi—Lackó szép össziátékából az utóbbi igen szép gölt lö 2:0.

A II. félidő súlyos SBTC lönyeyel telik el. A játék nagy része a percesei 16 oson folyik. A 4. percben Jenőfi a 16-osról váratlan saroklövést ereszt meg laponas, de Molnár egy villámgyors bukfenccel szögletre menti. A 11. percben Jenőfi az 5-ös sarkára ejtett labdjára rohan Nyerges és Balázs, Balázs előbb ér oda, lö 3:0. Perces végépk összeomlik s csak védekezik. A 36. percben Jenőfi fejesét a kapus szögletre menti, Bátori fejesét Jenőfi befejei 4:0.

Szögletarány 8:2.
Lanyha, unalmas játék. SBTC 10 göllal nyherhetett volna, ha csatárai jobban lönek. Jók: Géci, Mátrai, Jenőfi, ill.: Halmos, Turbékai III., Sidlik.

Hungária—SSE 5:0 (1:0)
Csütörtökön ismét Budapestent mérkőzött a SSE, a igazalom nélküli mérkőzésen, Mester kiállítás után 10 emberrel hagyta a 2 pontot nagy ellenfelel.